

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **Mgr. L. S.**, proti žalované: **Univerzita Karlova**, se sídlem Ovocný trh 3/5, Praha 1, proti rozhodnutí rektora žalované ze dne 10. 2. 2014, č. j. 100-8-27378-III-08, kde byla žalovanou podána kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 8. 2016, č. j. 11 A 34/2014 – 35, v řízení o vyloučení soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Zdeněk Kühn z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 10 As 204/2016,

t a k t o :

Soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Zdeněk Kühn **není vyloučen** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 10 As 204/2016.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaná se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým bylo zrušeno rozhodnutí rektora žalované specifikované tamtéž. Tímto rozhodnutím rektor změnil své rozhodnutí ze dne 22. 8. 2008, č. j. 100-8-27378-III-08, tak, že žalobkyni, studentce Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, nově vyměřil poplatek za delší studium ve výši 9 012 Kč, ve zbytku své původní rozhodnutí potvrdil.

[2] Věc byla rozvrhem práce Nejvyššího správního soudu přidělena desátému senátu složenému mj. ze soudce JUDr. Zdeněk Kühn a je vedena pod sp. zn. 10 As 204/2016.

[3] Soudce JUDr. Zdeněk Kühn po seznámení s obsahem spisu oznámil skutečnosti svědčící o své podjatosti ve smyslu § 8 odst. 1 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Uvedl, že je zaměstnanec žalované strany sporu, neboť je na částečný úvazek zaměstnán v pracovním poměru k Právnické fakultě Univerzity Karlovy. Byť ve věci vedené pod sp. zn. 10 As 204/2016 nejde přímo o věc Právnické fakulty, kde působí, formálně vzato jde o tentýž právní subjekt (Univerzitu Karlovu), objektivně proto mohou být dány důvody pochybovat o jeho nepodjatosti ve smyslu citovaných ustanovení. Osobně se ve věci podjatý necítí.

[4] Předseda Nejvyššího správního soudu neshledal jednoznačné důvody pro vyloučení JUDr. Zdeněk Kühn z projednávání a rozhodnutí věci. V souladu s § 8 odst. 3, větou poslední, s. ř. s. je proto k rozhodnutí o této otázce příslušný jiný senát. Věc byla v souladu s rozvrhem práce Nejvyššího správního soudu předložena devátému senátu.

[5] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. *soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[6] Podle § 8 odst. 3 s. ř. s. *soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce, Nejvyššího správního soudu, jiný jeho senát.*

[7] Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky).

[8] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a také Ústavního soudu plyne, že nestrannost soudce je subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezájatosti soudce v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoli jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda - s ohledem na okolnosti případu - lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 167/94, N 127/6 SbNU 429).

[9] K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci však může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům řízení nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci nebo schopen nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 105/01, N 98/23 SbNU 11). Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. totiž představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný.

[10] Otázkou vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci tehdy, kdy působí (vyučuje) na univerzitě, která je účastníkem řízení, se Nejvyšší správní soud v minulosti opakovaně zabýval. V usnesení ze dne 29. 10. 2014, č. j. Nao 378/2014 – 70, vymezil základní kritéria pro hodnocení povahy a intenzity zaměstnaneckého vztahu soudce

pokračování

k univerzitě, kterými je zejména jeho délka, aktuálnost a faktická intenzita činnosti (výuky). Podstatné také je, zda se věc týká té fakulty, na které soudce působí.

[11] V odkazované věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že soudce byl pro svůj poměr k univerzitě vyloučen z projednávání a rozhodnutí věci, neboť se jednalo o přibližně desetiletý zaměstnanecký vztah, aktuální a poměrně intenzivní (soudce vyučoval sedm předmětů), ve věci navíc byly přezkoumávány úkony děkana právnické fakulty, na které soudce vyučoval, a rektora univerzity, tedy orgánů zaměstnavatele, které spolurozhodují o tom, zda bude soudce na dané fakultě působit, a rovněž ovlivňují výši odměny za jeho pedagogické působení. Podobně judikoval např. v usnesení ze dne 4. 9. 2015, č. j. Nao 247/2015 – 27.

[12] V projednávané věci byla situace podstatně odlišná. Zaměstnanecký poměr JUDr. Zdeňka Kühna k Univerzitě Karlově, respektive její Právnické fakultě, je sice aktuální a relativně intenzivní, neboť v akademickém roce 2016/2017 vyučuje šest předmětů, dva v zimním a čtyři v letním semestru, a je také členem Vědecké rady Právnické fakulty (srovnej vyjádření JUDr. Zdeňka Kühna a informace dostupné na webových stránkách Právnické fakulty Univerzity Karlovy). Stěžejní však je, že věc vedená pod sp. zn. 10 As 204/2016 se netýká Právnické fakulty, ale Filozofické fakulty, na které JUDr. Zdeněk Kühn nijak nepůsobí. Jeho vztah k univerzitě jako takové je pouze zprostředkovaný skrze vazbu na Právnickou fakultu, a proto není takové povahy a intenzity, aby odůvodňoval vyloučení z projednávání a rozhodnutí nynější věci. Naopak lze zcela oprávněně předpokládat, že JUDr. Zdeněk Kühn, který jako soudce Nejvyššího správního soudu splňuje vysoké požadavky na morální a profesní úroveň osobnosti soudce, bude i v projednávané věci rozhodovat nestranně a nezávisle.

[13] Jak již bylo uvedeno, příslušnost soudu i soudce stanoví zákon a výjimku z takto stanovené příslušnosti lze připustit pouze výjimečně. Byť JUDr. Zdeněk Kühn má k účastníku řízení (žalované Univerzitě Karlově) určitý vztah, nejedená se o vztah, který by zavalil důvod pochybovat o jeho nepodjatosti. V projednávané věci je naopak třeba akcentovat právo na zákonného soudce ve smyslu čl. 38 odst. 1 Listiny. Soud proto JUDr. Zdeňka Kühna z projednávání a rozhodnutí věci vedené pod sp. zn. 10 As 204/2016 nevyloučil.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. října 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu